

Dělostřelecká tvrz Hůrka

Zalesněné hřebeny podél státní hranice s Polskem (dříve Německem) rozděluje Kladská kotlina, která spolu s Králickou brázdou tvoří mezi masivy Orlických hor a Jeseníků široké údolí, dobře průchodné do vnitrozemí. Proto byl právě tento příhraniční kraj opatřen krátce před druhou světovou válkou pásmem mohutného opevnění.

V králické oblasti tak bylo vytyčeno 57 těžkých a 256 lehkých opevněných obranných objektů. Na dominantních hřebenech Výšina (Berghöhe), Bouda (Baudenkoppe) a Adam (Adamsberg) byly navrženy mohutné dělostřelecké tvrze Hůrka, Bouda a Adam, každá tvořená pěti až osmi opevněnými objekty, vzájemně spojenými podzemními chodbami.

Tvrz Hůrka je komplex pěti srubů z let 1935 až 1938, propojených hluboko pod zemí rozsáhlým systémem chodeb. Se-stava tvrze zahrnovala i izolovaný objekt dělostřelecké pozorovatelný. Objekty dělostřelecké tvrze Hůrka byla vytyčeny v širokém okruhu kolem kóty 666 Výšina, vypínající se asi 1250 m severně nad městem Králíky, přičemž vchodový objekt je vzdálen jen 500 metrů od okraje města. Tvrz tvoří povrchové objekty S 10, 11, 12a, 12b a 13 a dělostřelecká věž S 12.

Do objektu tvrze se vstupuje vchodovým objektem S 12a, vytyčeným ve

◀ Vchodový objekt S 12a krátce potom, co ho před válkou opustil poslední voják čs. armády (v pozadí budova s kancelářemi stavitele Skorkovského a vojenského stavebního dozoru)

skryté poloze na jižním svahu Výšiny zhruba 900 m za hlavní linií pěchotních srubů S 10 a S 13, aby bylo zaručeno

bezpečné zásobování tvrze. Horní patro bylo opatřeno vchodem pro pěší a vjezdem pro nákladní automobily s překlaďštěm pro maximální dvoudenní dotaci munice do 100 tun. Zde se také nasával do interiéru tvrze čerstvý vzduch a odváděl ven vzduch zkažený.

Podzemní prostory dělostřelecké tvrze Hůrka se nacházejí v hloubce mezi 20 až 57 m, přičemž délka hlavních spojovacích chodeb dosahuje téměř 1300 m. Za vchodovým prostorem je svážnice (šikmý výtah), kterou se svážel náklad na šikmých kolejových vozících do kolejové chodby (se dvěma a posléze jen s jednou úzkorozchodnou tratí a s výhybkami) v hloubce téměř 20 m pod povrchem terénu. Chodby vedoucí ke všem podzemním i nadzemním objektům tvrze dosahují celkové délky téměř 1800 m a jsou spádovány zpět ke vchodovému objektu, přičemž nivolační rozdíl mezi začátkem a koncem podzemí dosahuje neuvěřitelných 17 m.

Dělostřelecký srub S 11, nejbližší vchodu a umístěný ve skryté poloze 250 m za hlavní linií srubů S 10 a S 13, měl hlavní linii výstřelu výzbroje pod be-

◀ Dělostřelecký srub S 11 krátce po druhé světové válce (vpředu torzo původních protitankových a protipěchotních překážek)